

STATENBRIEF

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Gebiedsgedeputeerden	TELEFOONNUMMER	+31618300474
DATUM	09-07-2024	E-MAILADRES	hans.versteeg@provincie- utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-1859181844-1584	DOMEIN/OPGAVE	S&B
VAN	Hans Versteeg	TEAM	BEI
		PORTEFEUILLEHOUDER	Van Essen
BIJLAGEN	Geen		

Geachte leden van Provinciale Staten,

Essentie / samenvatting:

Er is een verkenning (intern en extern) naar de ervaringen, mogelijkheden en aandachtspunten rondom *contact- en gebiedsgedeputeerden*¹ uitgevoerd. In deze brief informeren wij u over deze verkenning. De conclusie is dat onze primaire samenwerkingspartners (gemeenten) tevreden zijn over de samenwerking met de Provincie en de Provincie (bestuurlijk en ambtelijk) over het algemeen goed benaderbaar vinden. Hoe de samenwerking in de regio's is vormgegeven betreft maatwerk. Daarom geven wij geen structurele verdere invulling aan het invoeren van gebiedsgedeputeerden.

Inleiding

Het college wil laagdrempelig bereikbaar en benaderbaar zijn en zichtbaar en herkenbaar voor de Utrechtse gemeenten en waterschappen. Eén van de manieren om dat te doen, is door het instellen van gebiedsgedeputeerden. In het coalitieakkoord is daarom de intentie geformuleerd om te kijken naar de mogelijkheid “van een contactgedeputeerde voor de verschillende gebieden en te kijken of dit op den duur verder kan worden uitgebouwd naar gebiedsgedeputeerden.”

Er is een verkenning uitgevoerd om te onderzoeken in hoeverre het college laagdrempelig benaderbaar is, en of gebiedsgedeputeerden daar verder aan bij zou dragen. De conclusie is dat de invoering van gebiedsgedeputeerden onvoldoende toevoegt. In deze Statenbrief wordt u hierover geïnformeerd.

Verkenning

Als uitwerking van het coalitieakkoord hebben wij een verkenning uitgevoerd naar de ervaringen, mogelijkheden en aandachtspunten rondom gebiedsgedeputeerden. De verkenning heeft zowel intern als extern plaatsgevonden. Hieronder worden de belangrijkste conclusies van deze verkenning weergegeven.

¹ In het vervolg aangeduid als gebiedsgedeputeerde(n)

Ervaringen gebiedsgedeputeerden

Een rol als gebiedsgedeputeerde is op verschillende manieren in te vullen. Er is informatie opgehaald bij de provincies Friesland, Gelderland en Zuid-Holland. Ook is gekeken naar wijkwethouders bij gemeenten.

In Friesland en Gelderland zijn er duidelijk afgebakende gebieden waarvoor gebiedsgedeputeerden zijn aangewezen. Laagdrempelig contacten onderhouden en makkelijk bereikbaar zijn, zijn daarbij een belangrijk doel. Deze herkenbaarheid en nabijheid zijn ook bij wijkwethouders bij gemeenten het belangrijkste doel. Daar zijn inwoners de doelgroep; een primaire partners voor gemeenten. Er zijn 10 gemeenten in de provincie Utrecht die met wijk- of dorpswethouders werken. In Gelderland en Zuid-Holland zijn de gebiedsgedeputeerden meer op de inhoud aangewezen: de Wgr-gebieden in Gelderland en de opgaven van het landelijk gebied in Zuid-Holland. Bij deze werkwijze is er ook een bestuurlijke en ambtelijke structuur aanwezig.

Uit de verkenning blijken er drie aspecten te zijn waar continu aandacht voor nodig is:

- Mandaat en afstemming: het beleggen van de verantwoordelijkheid en benodigde uitspraken kunnen doen, brengt discussie en ongemak tussen de gebiedsgedeputeerden en de inhoudelijk gedeputeerde.
- Gebiedsindeling: een eenduidig afgebakende (Wgr)indeling met duidelijk afgebakende partners per regio, en bijbehorende ambtelijke en bestuurlijke structuren maakt het werken met gebiedsgedeputeerden behapbaarder. In Utrecht zijn de regio's niet op deze manier ingericht.

Wat doen we al

Goed bereikbaar en zichtbaar zijn, laten weten dat de Provincie er voor hen is, de relatie verstevigen en zorgen dat onze partners ons laagdrempelig weten te vinden zijn onderdelen waar we als bestuur en ambtelijke organisatie van de Provincie Utrecht al veel voor doen. Activiteiten daarop zijn onder andere:

- Coördinerend portefeuillehouders: bij grote projecten en overkoepelende onderwerpen is er een coördinerend portefeuillehouder, waardoor duidelijk is wie het aanspreekpunt is. Zoals voor de NOVEX gebieden: gedeputeerde Van Muilekom voor Foodvalley, gedeputeerde Sterk voor het Groene Hart en gedeputeerde van Essen voor Utrecht-Amersfoort en Schiphol.
- Integraal werken: ook op andere dossiers zijn er gezamenlijke portefeuillehoudersoverleggen en bestuurlijke overleggen met meerdere GS-leden, om de integraliteit te waarborgen.
- Werkbezoeken: Als college hebben wij regelmatig een college-ontmoeting. Binnen de bestuursperiode van vier jaar is dat minimaal één keer met alle 26 gemeenten en de 4 waterschappen. Daarnaast vinden er ontmoetingen plaats met veel andere organisaties in de provincie. Ook de commissaris van de Koning en de provinciesecretaris gaan regelmatig op werkbezoek bij onze partners in de provincie.
- Relatiemanagement op directie- en managementniveau: Er wordt geïnvesteerd in relatiemanagement op directieniveau. Zeker bij majeure opgaven en strategische plannen zoals MIRT, UNED en Groen Groeit mee.
- Ambtelijke accounthouders: op verschillende onderwerpen (ruimte, energie, vitaal platteland, water, mobiliteit, bestuur en Interbestuurlijk Toezicht) zijn accounthouders. Om een goede ingang te creëren voor onze partners en omgekeerd. De interne samenwerking tussen deze accounthouders is van belang voor een eenduidige lijn richting partners. Hier werken we aan door het instellen en versterken van de afstemmingsoverleggen tussen de verschillende accounthouders.
- Sterk Utrechts Bestuur: Vanuit het programma Sterk Utrechts Bestuur zijn regelmatig bijeenkomsten met volksvertegenwoordigers, bestuurders en ambtenaren georganiseerd over samenwerking
- Dialoog met de samenleving: met het programma 'dialoog met de samenleving' werken we ook aan de zichtbaarheid van de Provincie bij onze inwoners en (maatschappelijke) partners.
- Naar partners buiten toe werken we veel met coördinerend portefeuillehouders (1 aanspreekpunt per dossier). Als College werken we integraal, waarbij wij als College elkaar actief informeren en betrekken bij verschillende portefeuilles.
- Ook hechten we aan integraal gebiedsgericht werken in onze organisatie en dat heeft en houdt onze volle aandacht, bijvoorbeeld in het UPLG. Daarnaast vindt er ook veelvuldig afstemming plaats tussen accounthouders vanuit verschillende programma's/thema's.

Behoeftepeiling partners

Wij hebben bij onze partners getoetst of zij op basis van het doel en het profiel een meerwaarde zien voor het instellen van gebiedsgedeputeerden. De uitkomst daarvan is als volgt:

VNG Utrecht: Is kritisch en twijfelt aan de meerwaarde ervan. De Provincie is (bestuurlijk en ambtelijk) goed benaderbaar en zichtbaar. Invoering vereist een matrixorganisatie. Voorkom dat de gebiedsgedeputeerde de 'postduif' wordt van de portefeuillehouder/vakgedeputeerde.

Foodvalley-gemeenten: Vinden vooral de continuïteit in de contacten belangrijk. Dat is sterk verbeterd en geborgd. Het is fijn dat er vaste personen betrokken zijn en aanspreekbaar zijn. Het kan misgaan of onrust veroorzaken wanneer er veel wisselingen zijn. Maar dit hoeft niet per se via een gebiedsgedeputeerde.

U10: over het algemeen voelen zij zich goed gehoord. Er zijn diverse overleggen waar zij de bestuurders kunnen benaderen en ook in andere gevallen zijn die goed benaderbaar. Wel gaf een gemeente aan dat zij het nut snappen, zoals wijkwethouders bij gemeenten. Tegelijkertijd was er geen grote behoefte aan.

Enkele (kleinere) gemeenten: Voor welk probleem is de invoering van gebiedsgedeputeerden een oplossing? Was de eerste en belangrijkste vraag die opgemerkt werd. De Provincie is over het algemeen goed bereikbaar, laagdrempelig. Kleine gemeenten moeten soms hun best doen om een bestuurder te spreken maar het lukt. Blijf deze verbinding zoeken. Het programma Sterk Utrechts Bestuur (SUB) heeft goede elementen, ga daarmee door. Voor een goede benaderbaarheid van de Provincie is de continuïteit in de (ambtelijke) contacten belangrijk. Veel contactwisselingen kunnen leiden tot ruis en misinformatie. (Programma-)Managers hebben een belangrijke rol in zichtbaarheid, aanspreekbaarheid en bewaken van relevante informatie-uitwisseling en -borging. Het invoeren van gebiedsgedeputeerden is hiervoor niet nodig en niet van meerwaarde.

Afweging en conclusie: geen gebiedsgedeputeerden

Concluderend verwachtten de primaire samenwerkingspartners geen meerwaarde van de invoering van gebiedsgedeputeerden. De bestaande situatie van goede en laagdrempelige contacten met de Provincie Utrecht is over het algemeen meer dan voldoende. We doen al veel om benaderbaar en laagdrempelig toegankelijk te zijn voor onze partners (werkbezoeken, relatiemanagement, accounthouders). Ook werken we aan de integraliteit door de inzet van coördinerend portefeuillehouders, gezamenlijke portefeuillehoudersoverleggen en afstemmingsoverleggen. Daarnaast zijn er bij het invoeren van gebiedsgedeputeerden aandachtspunten op het gebied van afstemming, mandaat en gebiedsindeling. Ook kan het invoeren van een nieuw gremium tot verwarring leiden bij onze partners, terwijl zij aangeven dat ze hier niets op missen.

Op basis hiervan kiezen we ervoor om niet over te gaan tot de invoering van gebiedsgedeputeerden. Met de inzet die we al doen en blijven versterken om benaderbaar en bereikbaar te zijn, bereiken we hetzelfde doel.

We blijven (ambtelijk en bestuurlijk) investeren in integraal werken en in laagdrempelige contacten met gemeenten en waterschappen. We zullen periodiek bij onze partners blijven toetsen of zij dit nog steeds zo ervaren.

Vervolprocedure/ voortgang:

Geen.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen